

under mange forskellige Betegnelser, under mange forskellige Navne eller rettere sagt under forskellige Paastub. Saadan ude i Landet, i Partiets Taler, til Nød ogsaa i visse Manifeste, ser Sagen mere klar, simpel, enkelt, modig og mandig ud, saaledes at Regeringen stadig har haft sit Livsmaal for Nøje, og for at gennemføre det har styret hen imod en vis Situation, der efter dertil indrettede Fortolkninger skulde gøre, at Regeringen stod frit, unevældigt, saa den arbejdede paa eget Ansvar. Og da Situationen lykkelig var naaet, tog den straks fat paa det Arbejde, som var dens stadig ledende Stjerne: den opførte Københavns Befæstning. Saadan fortælles der, og saadan ser det mest mandigt og modigt ud, og faktisk har det jo ogsaa vist sig, at Regeringen ikke har generet sig, men at den i rigeligt Maal har anvendt Millioner af Raskæbeholdningen til denne Sag. Men over for dette Ting og det andet Ting, i det hele taget over for Rigsdagen, har Regeringen ikke staaet saa modig og mandig; den har ikke staaet som den, der har sagt: Nu vel, nu er jeg naaet til det Tidspunkt, hvor jeg kan føre min Livsdrag igennem; nu gennemføre vi Københavns Befæstning. Nej, saaledes som Regeringen har forklaret Tinget, er det en Ræde af Omstændigheder, af rene Hændelser, hvori Regeringen ofte har været aldeles uskyldig, og af enkelte Skridt, der ere foretagne, og atter have medført andre, som have gjort, at Regeringen nu saa temmelig og aldeles uforsvarende har faaet opført denne Fæstning. Da i 1885 Bruddet var sket, og de første Arbejder skulde gøres — det var som bekendt de to Fløjforter ved Rastrup og Charlottenlund — var det ikke Begyndelsen paa Fæstningen, som den Gang blev foretaget, nej, den højterede Krigsminister forstyrede i Landstinget 1886, at det var to Forter, som kun stod i Forbindelse ved den eksisterende Søbefæstning i København, men som ikke stod i nogen Forbindelse med den fremtidige Befæstning hverken til Søs eller til Lands; man kunde være forvisset om, det var aldeles ikke Københavns Befæstning. Og det samme som den højterede Krigsminister i 1886 fortalte i Landstinget, fortalte han os næste Aar i Folketinget, at disse Forter kun vare af Omstændighederne nødvendige Forstærkninger af den eksisterende Befæstning; det var slet ikke Fæstningen. Krigsministeren og Regeringen havde begyndt paa, nej, Omstændighederne havde tvunget dem til at forstærke den eksisterende Søbefæstning. Saadan gik det første Skridt. Men det synes her som saa mange Steder,

at naar man har givet en vis Mand en Finger, følger der mere med; men den højterede Minister og Regeringen har stadig været uskyldig deri, den har været et Bütte for Stæbnens løjerlige Omkiftelser og har lidt efter lidt maattet fortsætte; thi efter at den der nødvendigheden af Omstændigheder havde maattet sætte sig til at udvide og styrke Københavns Søbefæstning, kom denne Befæstning med Kanalen og Oversvømmelsen over Lynghavn, men nu er det efter Regeringens Overbevisning aldeles ikke Befæstningen, der er Tale om, ingenlunde. Nej, den erede Krigsminister udtalte: „Seg fremhæver udtrykkelig, at det — denne Oversvømmelse — staaer aldeles ikke i nogen Forbindelse med en eventuel Befæstning af København“. Var det en Forbrydelse, der var Tale om, saa kunde man sige, at saaledes gaar det med Forbrydere; det gaar saa smaat frem, men der kommer stadig mere til, og dog sige de, at man kan stole paa, at de staa rene, de have kun handlet nødvendigt af Omstændighederne. Men naturligvis, her er jo ikke Tale om nogen Forbrydelse. Efter at nu altsaa Oversvømmelsen var kommen, naturligvis uden at staa i nogen Forbindelse med Københavns Befæstning — endnu saa sent som i 1887 forstyrede den erede Regering os, at der aldeles ikke var begyndt paa Københavns Befæstning, at der ikke var tænkt derpaa — saa begyndte man at bygge Forter for at styrke denne Kanal. Det ene Skridt havde ført til det andet, og den erede Krigsminister fortalte 9de Marts 1887, hvorledes det var gaaet til. Det var ikke den store Livsplan, det gjaldt om at gennemføre, men det var en pludselig opdykkende Ide, der gjorde det. Den erede Minister udtalte: „Man fik den Ide, eftersom Vinen omkring København falder i to forskellige Fronter, at det vilde lette Hærens Opgave, om man dækkede Nordfronten, og det er det, man tilsigter“. Og Ministeren forklarede videre, at det var en ren Tilfældighed, at Vinerne faldt sammen mod Nord. Ministeren værgede sig udtrykkelig imod, at der var Tale om at befæste København. Han udtalte: „Seg værger mig udtrykkelig imod, at man deri lægger et Forsøg paa, ad provisorisk Vej at gennemføre Københavns Landbefæstning“. Saaledes er det gaaet. Man kan sige, at Fristelserne have været store, det ene Fald har fulgt efter det andet, men den højterede Regering har stadig været overbevist om, at dens Dyd var uplet, at den ikke havde givet efter for Forsølgelser; man sagde til den: „I skulle bygge Forter, nu have I Penge, og I have Ansvar og Magten; men nej, Regeringen værgede sig